

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

25:TE ÅRG.

DEN 11 NOVEMBER 1923.

N:o 6.

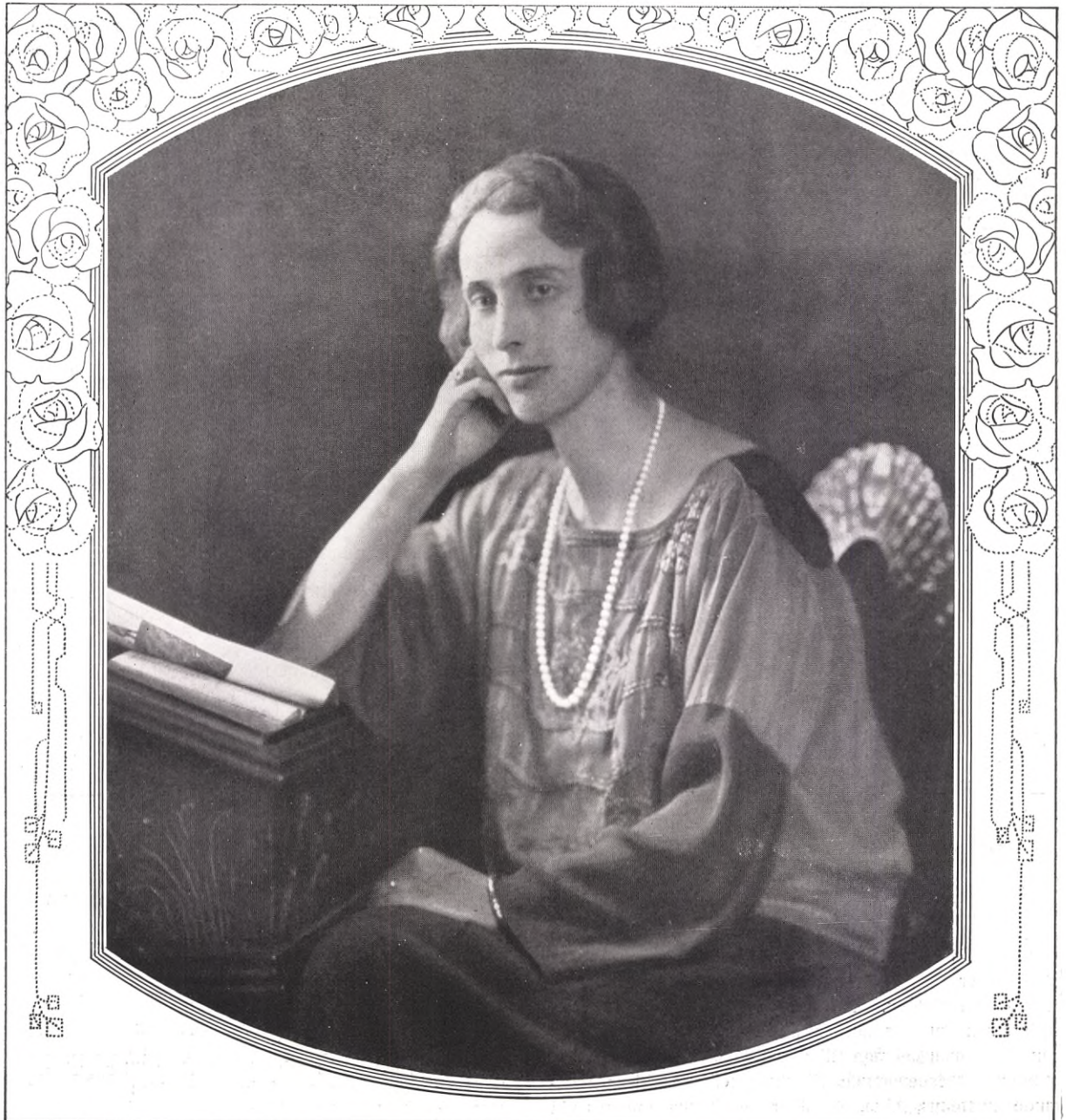

Foto. Swaine, London.
Kitchet: Aug. Sjöbergs Kitchensal., Gbg

K. Slottet, Stockholm.
Foto. G. Reimers, Gävle

Kronprinsessan Louise

Den 3 november förrättades i S:t James's kapell i London under enkla, men förnämt högtidliga former vigseln mellan Sveriges blivande konung och lady Louise Mountbatten. De nyförmälda följas av de varmaste lyckönskningar från de båda folk, från vilka de härstamma.

Kronprins Gustaf Adolf har tack vare sin fjärdfrihet och sina omfattande kulturintressen kommit i besittning av den svenska nationens aktning och tillgivenhet i en utsträckt lag genom alla samhällslager, som det varit endast få tronföljare förunnat. I många år har hans hem varit föremål för allmänna sympatier och redan av mänskliga skäl har det väckt tillfredsställelse, att åt detta hem åter förvärvats en maka och en moder. För lyckönskningarna härtill finnes det dock även en djupare och nationell grund: det är icke likgiltigt, om drottningtronen står tom eller den fylles av en personlighet, som i kvinnlig dygd och barmhärtighetens gärning kan verka som ett föredöme i tider, till vilkas mest utmärkande drag knappast höra familjebandens stärkande och den stilla husliga lyckans uppskattning efter dess inre värde. I sitt nya fädernesland är lördagens brud ju ännu blott ofullständigt känd. Men att förbindelsen kommit till stånd på grund av kronprins Gustaf Adolfs fria hjärteval är ägnat att väcka tilltro till de rykten, som föregå henne därom, att hon är i besittning av de dygder — godhet, blidhet, enkelhet och anspråkslöshet — vilka svenskarne sedan urminnes tider skattat högst bland sina drottningars egen-skaper. Och i detta hänseende erinrar man sig gärna, att den första svenska drottning som förvärvat sig ett rum i den folkliga traditionen och som utmärkte sig just genom sådana dygder, unionsdrottningen Filippa, liksom kronprinsessan Louise kom till vårt land just från de brittiska öarna: hon var Henrik IV:s av Lancaster dotter. I år har jämt ett halvt årtusen förlutit, sedan Filippa under sin makes, den pommerske Eriks utrikes resa, tillträdde ett flerårigt regentkap. varunder hon i alla de tre nordiska rikena, vilkas drottningkrona hon bar, men i all synnerhet Sverige, genom sin mildhet och hänsynsfullhet, sin politiska klokhet och sin omvårdnad om nödlidande vann allas hjärtan. Det är att betrakta som ett gott förebud, att kronprinsessan Louises hitkomst kan förbindas med detta halvtusenårsminne.

Den tid är förbi, då nationernas inbördes förhållanden i avsevärdare grad påverkades av deras furstehus' äktenskapsförbindelser. I demokratiens och det parlamentaristiska statsskickets tidevarv äro helt andra faktorer i detta hänseende bestämmande än dynastiernas giftermål. Utan all betydelse kunna de dock icke sägas vara, allra minst efter de erfarenheter, som i en del länder, olyckligare än vårt, gjordes under världskriget. Ur denna synpunkt är det icke likgiltigt, att den blivande svenske konungens gemål härstammar från ett furstehus, vilket företräder den stora nation, som i närvarande stund betecknar den fastaste tyngdpunkten i systemet av världens positivt uppbyggande krafter. Alla veta vi vad huset Windsor under den victorianska æran just genom sina vidsträckta familjeförbindelser betydde för upprätthållande av freden och jämvikten i världen. Att en ättling av den stora fredsstiftarinnan nu gör sitt inträde vid det svenska hovet, kan i sin mån bidra till upprätthållande av de tankeutbyten i fredsbevarande riktning mellan världens regerande furstehus, vilka, ej håller de, kunna umbäras vid

utjämning av de motsatser och spänningar, vartill världskriget och dess efterverkningar givit upphov. I detta hänseende kan förtjäna erinras jämväl därom, att de båda övriga skandinaviska hoven redan hava intima släktförbindelser med det engelska, så att lördagens furstebrollop även är ägnat att stärka de numera traditionella samskandinaviska vänskapsbanden.

Det engelska och det svenska konungahusets ställning är numera till följd av hävd och historisk utveckling i konstitutionellt hänseende i stort sett densamma. Både i Storbritannien och i Sverige äro monarkens uppgifter som statsrepresentant de utan jämförelse viktigaste. I båda länderna råder i trots av demokratiskt statsskick en på visst sätt aristokratisk tradition i avseende på vördnaden för och lojaliteten mot konungahuset. För bevarandet av denna goda tradition i vårt land är det av vikt och värde, att även landets blivande drottning uppvuxit i en atmosfär av förståelse av densamma och dess förutsättningar. Till de rent mänskliga lyckönskningarna till brudparet kan därför med förtröstan läggas ännu en — att den nu ingångna förbindelsen skall bliva till lycka för Sveriges konungahus och folk.

* * *

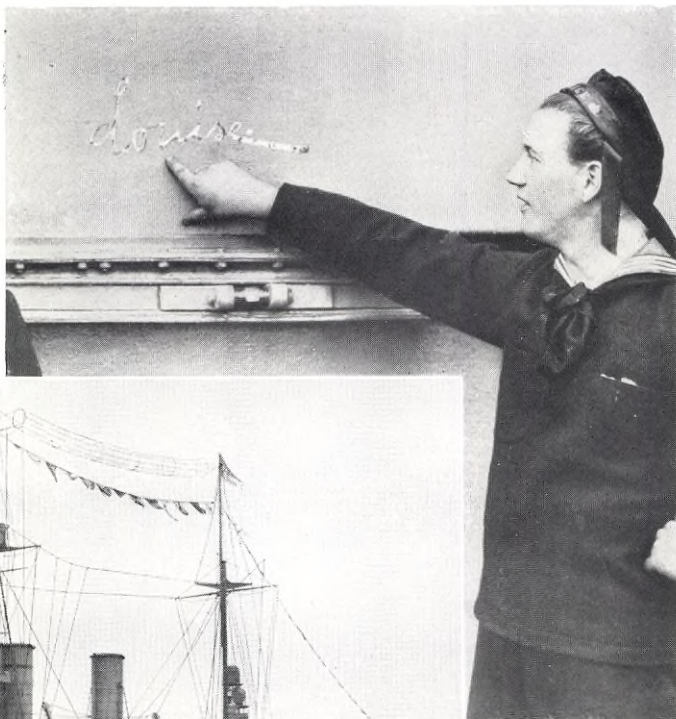
Kronprins Gustaf Adolfs förmälning med prinsessan Louise den 3 november blev i sin förnäma värdighet och storstilade enkelhet en konungslig fest, vars glada stämning stod i fullaste samklang med känslorna hos de bäge, nu ännu en gång genom kungliga familjeband förbundna ländernas folk.

Konung Gustaf lämnade redan tisdagen den 30 okt. Malmö ombord på pansarbåten "Sverige", som genom Kielkanalen styrde mot den engelska örlogshamnen Sheerness, där som bekant tidigare under sommaren en större svensk eskader avlagt visit. Redan ute vid Nores fyrskipp började på torsdagens morgon de första saluthälsningarna utbytas och då konung Gustaf, åtföljd av prinsarna Gustaf Adolf och Vilhelm, landsteg i den lilla hamnstaden fick han ett synnerligen hjärtligt mottagande. Engelske amiralen sir Evan Thomas och svenske ministern Palmstierna eskorterade konungen iland, där folkskarorna med hurrarop hälsade den främmande monarken och boyscoutur, flickscouter och skolbarn i långa led bragte en första hyllning. Med extratåg avreste konungen så till London, där han på Victoria station mottogs av konung Georg, kronprins Gustaf Adolf med prinsessan Louise samt prins Andreas av Grekland med gemål, syster till vår nuvarande kronprinsessa, svenska legationens och handelskammarens medlemmar samt ett stort antal Englandssvenskar. Konungen, som är konung Georgs gäst, begav sig därefter i bil till Buckingham Palace.

På fredagens förmiddag samlades familjen hos brudens yngre broder och svägerska, lord och lady Louis Mountbatten och samma dag besökte också kronprinsen med sin trolovade svenska legationen för att där taga i betraktande en del av de till ett oerhört antal inströmmande bröllopspresenterna. Vid detta tillfälle mottog prinsessan Louise en praktfull diamanbrosch i form av ett vikingaskipp från den svenska sammanslutningen B. V. i London. Konung Gustaf medförde vid sin ankomst till England den magnifika krona i diamanter, som är hans gåva till sin svärdotter, liksom även den charmanta brosch i safirer och diamanter, vilken drottningen sänt. Prins Vilhelm har överlämnat ett vackert briljanterat cigarettetu och hertigparet av Västergötland tillsammans med prins Eugen ett briljantsmycke. F. ö. växla presenterna i det oändliga, från praktiska ting som en skrivmaskin och en bil, glasservis och silverserviser till smycken och traditionsrika minnen som lady Chermseys gåva, en kapp, som tillhört drottning Lovisa Ulrika. På fredagens afton

gav konung Georg stor familjediner i Buckingham Palace.

Bröllopsdagen upprann mulen och på kvällen föll ett stritt regn, men under själva vigselceremonien kastade dock solen då och då gyllene glimtar in i det med vita blommor rikt smyckade kungliga kapellet i St James's Palace i London. Vigseln var utsatt till kl. halv 3, men londontidningarna förklara att det aldrig ägt rum ett bröllop, till vilket gästerna varit mer angelägna att anlända i god tid. Redan långt före kl. 2 började den lysande skaran bröllopsgäster samlas. Bland de första sågos storfurst Michael av Ryssland med maka och konung Georgs dotter, den populära prinsessan Mary, viscountess La-

KRONPRINSESSANS NAMNTECKNING PÅ "SVERIGE", skriven med krita vid besöket ombord (se H. & D. årg. XXIV:42) och sedan förgylld och betrad.

PANSARBÅTEN "SVERIGE" ANKOMMER TILL SHEERNESS med Konungen, prinsarne Gustaf Adolf och Vilhelm samt uppvakning.

KONUNG GUSTAF OCH PRINSARNE LANDSTIGA emottagna av kommenderande amiralen sir Hugh Evan Thomas och svenske ministern i London friherre Palmstierna.

Efter originalfotos.
Allén: Sjöberg, Gbg.

scelles, med sin make. Efter hand anlände det engelska konungaparet, konung Gustaf, änkedrottningarna Alexandra av England, som trots sin ålder och svaga hälsa velat närvara, och Olga av Grekland i nästan nunnelikt enkel klädning. Prinsen av Wales, prins

Överst: EFTER ANKOMSTEN TILL VICTORIA STATION, LONDON: KONUNGARNE GUSTAF OCH GEORG SAMT KRONPRINSEN OCH PRINSESSAN LOUISE.

Nederst: NÅGRA AV BRÖLLOPPSPRESENTERNA TILL PRINSESSAN: 1. Diamantbrosch från engelska konungaparet; 2—3. Diadem och örhängen av diamanter och onyx från kronprins Gustaf Adolf; 4. Ankar-hängsmycke av diamanter och safirer från modern, änkemarkisinnan av Milford Haven; 5. Diadem av diamanter från lord och lady Louis Mountbatten; 6. Brosch av diamanter, rubin och pärlor från prinsessan Victoria; 7. Platinaring med stor safir från prinsessan Beatrice samt markisen och markisinnan av Carisbrooke; 8. Diamanthängsmycke från hertigparet av Västergötland och prins Eugen; 9. Hängsmycke med diamanter och safir från drottningen av Spanien. — Efter originalfotos. — Klischeé Aug. Sjöbergs Klischeéanst., Gbg

Efter originalfoto.

Kliche: An-o. Sjobergs Klicheanst., Gbg.

ÄNKEMARKISINNAN AV MILFORD HAVEN MED SINA DÖTTRAR, SÖNER, SVÄRDÖTTRAR OCH SVÄRSÖNER: Fr. v. KRONPRINSESSAN LOUISE OCH KRONPRINS GUSTAF ADOLF, LORD OCH LADY LOUIS MOUNTBATTEN, MARKISEN OCH MARKISINNAN AV MILFORD HAVEN, PRINS OCH PRINSESSAN ANDREAS AV GREKLAND.

Gustaf Adolf, hertigen av York samt prins George intogo likaså sina platser nära altaret, där även drottning Maud av Norge befann sig. Kronprins Gustaf Adolf anlände tillsammans med sin "best man", prins Vilhelm, och tog plats framme vid altaret, vänd mot församlingen. Snart

märktes en om spänt intresse vittnande rörelse bland de församlade gästerna och under stämmingsfull körsång närmade sig den bleka, men av en betagande charm omgivna bruden vid sin äldre broders, markisen av Milford Haven, sida. Omedelbart efter henne följde de små

KONUNG GUSTAF I LONDON.

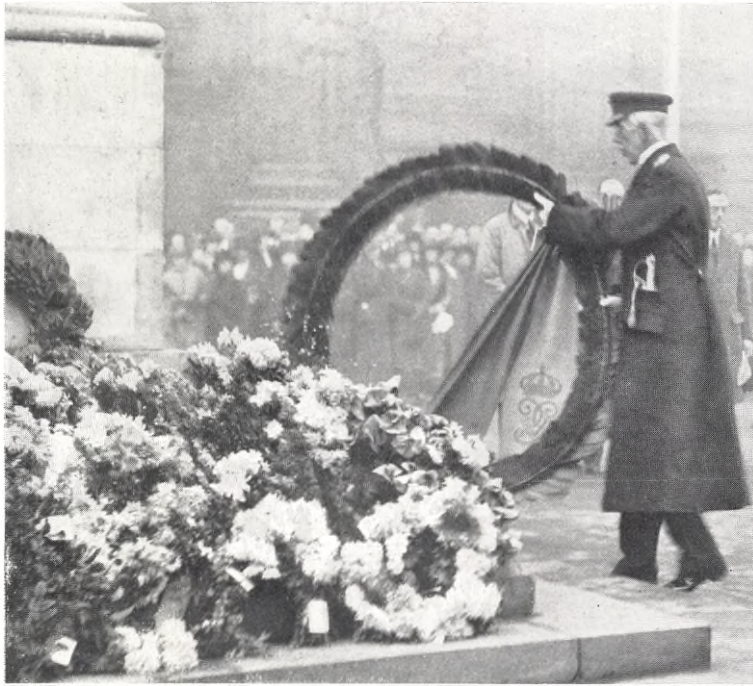
syskonbarnen, lady Tatjana och earlen av Medina, och de fyra tärnorna, prins Andreas' av Grekland vackra döttrar, i aprikosfärgade klädningar. Brudbuketten var bunden av sällsynt vackra liljekonvaljer och tärnorna buro violer. Den högtidliga vigselakten tog sin början och de officierande prästerna, ärkebiskopen av Canterbury och biskopen av London, använde sig därvid av den reviderade engelska ritualen. Både brudgummens och brudens svar ljödo klart och tydligt ut i det lilla kapellet och ärkebiskopens av Canterbury varma, på en gång enkla och högstämde tal, gick omedelbart till allas hjärtan. Sedan de sista tonerna av Stainer's utsökt vackra, sjufaldiga Amen förklingat, vände brudgummen sig allvarligt mot sin nyblivna gemål,

Forts. å sid. 91.

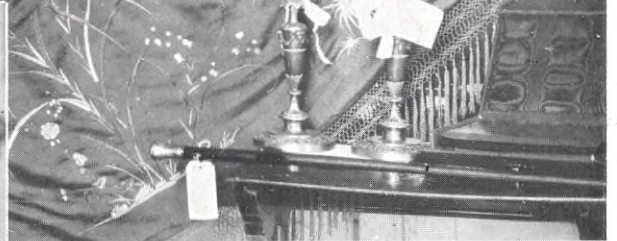
KONUNG GUSTAF HYLLAR STORBRIITANIENS FALLNA HJÄLTAR.

Överst t. h. KONUNGEN MOTTAGES VID WESTMINSTER ABBEY, DÄR H. M:T
NEDLADE EN KRANS Å DEN OKÄNDE KRIGARENS GRÄV.

T. v. och nederst: VID GENOTAFIET.

Efter fotografier. — Klické: Aug. Sjöbergs Klickéanst., Gbg

NÅGRA AV PRESENTERNA TILL KRONPRINSPARET.

I infällningen: Den märkliga 200-år gamla promenadkäpp med emaljerad guldknopp, vilken tillhört drottning Lovisa Ulrika av Sverige och senare prinsessan Sofia Albertina, som testamenterade den till en ättfader till den lady Cherm-side, som nu skänkt den som bröllops-gåva.

Klocka från hertigen av Connaught och Röd-vinskanna från storfurst Michael.

Efter originalfotos.

Kliché: Göds Rittbyrå & Klichéanstalt, Gbg

EN DELEGATION FÖR DEN SVENSKA LONDONFÖRENINGEN B. V. överlämnar en diamant- och rubinbesatt brosch i form av föreningens märke: ett Vikingskepp. T. h.: PÅ UTGÅENDE. — Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Efter originalfotos.

1. BRUDPARET: KRONPRINS GUSTAF ADOLF OCH KRONPRINSESSAN LOUISE. Kronprinsessan i brudklädning av silvergås, den vackra Honiton-spetslöjan och rysk tiara av orangeknoppar, vid vänstra skuldran serafimerbandet med Konungens brillantinfattade porträtt, insigniet på den kungliga värdigheten; Kronprinsen i svensk generalsuniform med Bathordens band.

2. BRUDPARET MED TÄRNOR, BÄSTE MAN OCH SLÄPBÄRARE. Fr. v. sittande: Prinsessan Sophie, brudparet, prinsessan Margaret; stående: prinsessorna Cecilia och Theodora samt prins Vilhelm; främst earlen av Medina och lady Tajana Mountbatten. — 1. och 2. Fotos Swaine, London.

3. BRUDEN LÄMNA KENSINGTON PALACE MED SIN BRODER, MARKISEN AV MILFORD HAVEN, för att fara till stottskapellet. Märk hermelinscapen, som en gång tillhört mormodern.

4. BRUDEN I SIN BIL PÅ VÄG TILL SLOTTSKAPELLET I S:T JAMES'S PALACE hälsad av ofantliga människoskaran. I bakgrunden Buckingham Palace. — Foto. Central Press, London.

5. BRUDPARET LÄMNA S:T JAMES'S PALACE EFTER VIGSELN. — 3 och 5. Fotos Central News, London.

Text å sid. 82. — Kliche: Aug. Sjöbergs Klicheanst., Gbg.

Efter porträtt. Klick: Sjöberg, Gbg.
GENERAL MÜLLER.
Överbefälhavare över Riksvärnet i Sachsen.

Den skarpa konflikten mellan Tysklands riksregering och Sachsen, vilken omnämndes i vårt föregående nummer, har nu övergått i ett helt nytt skede. En rikskommissarie, dr Heinze, har utnämnts och ministären Zeigner fått lämna rum för en ministär Fellich, som dock är föga mindre radikal än den föregående. Ministären Zeigner hade visserligen vägrat att på riksregeringens uppmaning avgå, men inför trycket av militärdiktatorn, gene-

Efter porträtt. Klick: Götz, Gbg.
DR. HEINZE.
Av Riksregeringen tillsatt Rikskommissarie i Sachsen.

T. höger:
MINISTERIE-
BYGGNADEN I
DRESDEN be-
sättes och därvid
häktade kom-
munister bort-
föras.

ral Müllers samlade riksvärnstrupper, vilka besatt Dresden och regeringsbyggnaderna, måste den likväl giva vika. De inre slitningarna äro

UNDER KOMMUNISTUPPRORET I HAMBURG FALLNA 17 TJÄNSTEMÄN VID SKYDDSPOLISKÅREN BEGRAVAS DEN 31 OKTOBER UNDER UTMORDENTLIG ANSLUTNING FRÅN BEFOLKNINGENS SIDA. Efter fotografier. Klick: Götz, Gbg.

nu starkast å en annan punkt, även om spridda oroligheter, särskilt i Rhenområdet och utmed bayerska gränsen förekomma. Socialdemokraternas ultimatum om bl. a. undantagstillståndets upphävande och en skarpare politik mot Bayern och dess olika nationalistiska sammanslutningar ha nämligen sprängt den stora koalitionen och därmed Stresemanns ministär. Det återstår nu att se, om även denna hotande situation kan avvecklas.

REKRYTERNA I SEPARATISTRÖRELSEN I RHENPROVINSERNA.

Överst: Republiken utropas i Crefeld efter intagandet av rådhuset där.

Därunder: Magistratens i München-Gladbach sessionssal som vaktstuga för maktthungrande vagabonder.

Nederst: Adolf Hitler talar till sina reaktionära skaror av frivilliga i München. — Efter fotografier. *Elmer G. Galt, Gb.*

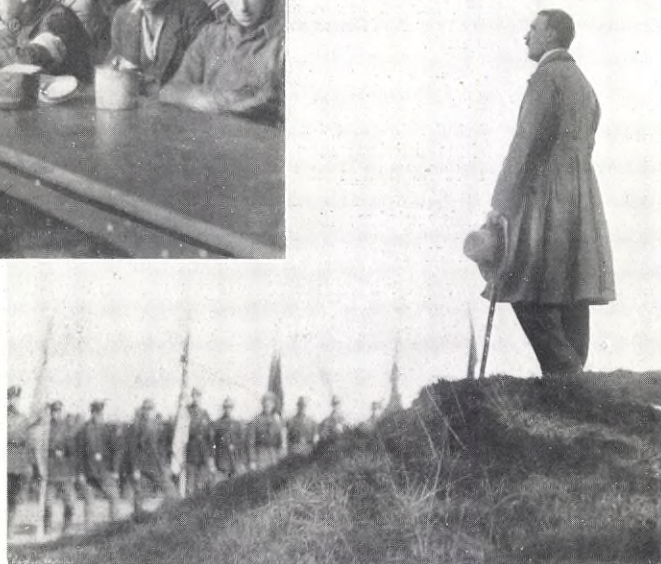
Till bild å sid. 96.

"Hjärter är trumf" heter ett franskt lustspel av Felix Gandera, författaren till "Kammarfrun" som upplevde hundratals föreställningar förra året, och det hade den 30 oktober en mycket lyckad premiär på Komediteatern, direktör Eklunds intima lilla scen. "Hjärter är trumf" har ett lagom orginellt händelseförlopp, spelas utmärkt och tenderar till utsålda hus. Rollbesättningen var ojämförligt bäst på damsidan, främst företrädd av *Fru Alice Eklund* och *Fru Ellen Appelberg*. Fru Appelberg som en rik änka med egna makaronifabriker och en het önskan att få en grevlig svärson, var alldeles briljant med sitt rakt-på-sak-sätt och sin friska humor, och som hennes dotter Arlette utvecklade fru Eklund all sin egenartade, mjuka charm; *direktör Ernst Eklund* var pjäsens greve och spelade på sitt lugna, övertygande sätt. Uppsättningen var flott, toiletterna eleganta, publiken entusiastisk.

BRÖLLOPET I LONDON. Forts. fr. sid. 86.

på vars hand han tryckte en kyss, som framlockade den första skymten av ett leende på kronprinsessans anlete. I sakristian undertecknade därpå de båda kungliga kontrahenterna handlingarne, till vilka namnteckningar de närmaste och förnämsta kungliga anförvanterna fogade sina egna. Vigselakten hade bevistats av tvenne konungar, fyra drottningar och ett trettiotal prinsar och prinsessor jämte en i övrigt lysande skara gäster.

Efter vigselaktens slut ägde stor mottagning rum i Kensington Palace, där prinsessan Beatrice ställt sin vä-

ning till förfogande. Under färden dit fingo de nygifta mottaga en utomordentligt hjärtlig hyllning av stora folkskaror, bland vilka svenska koloniens medlemmar särskilt märktes. Under mottagningen i Kensington Palace skar bruden den konstrika och jättestora bröllopstårtan, som förfärdigats av familjens gamla kokerska, vilken även liksom sömmerskan m:lle Marguerite m. fl. trotjänare på prinsessans särskilda önskan trots det trånga utrymmet inbjudits till kapellet. Kronprinsparet lämnade därefter under de livligaste välgångsönskningar, blomsterregn och risgrynskastning palatset i bil för att incognito begiva sig på en längre bröllopsresa. Det första uppehållet gjordes vid den lilla badorten Sandwich, varefter "greven och grevinnan av Gripsholm" över Paris begiva sig till Florens. Först i början av december får Sverige glädjen att hälsa sin nya kronprinsessa.

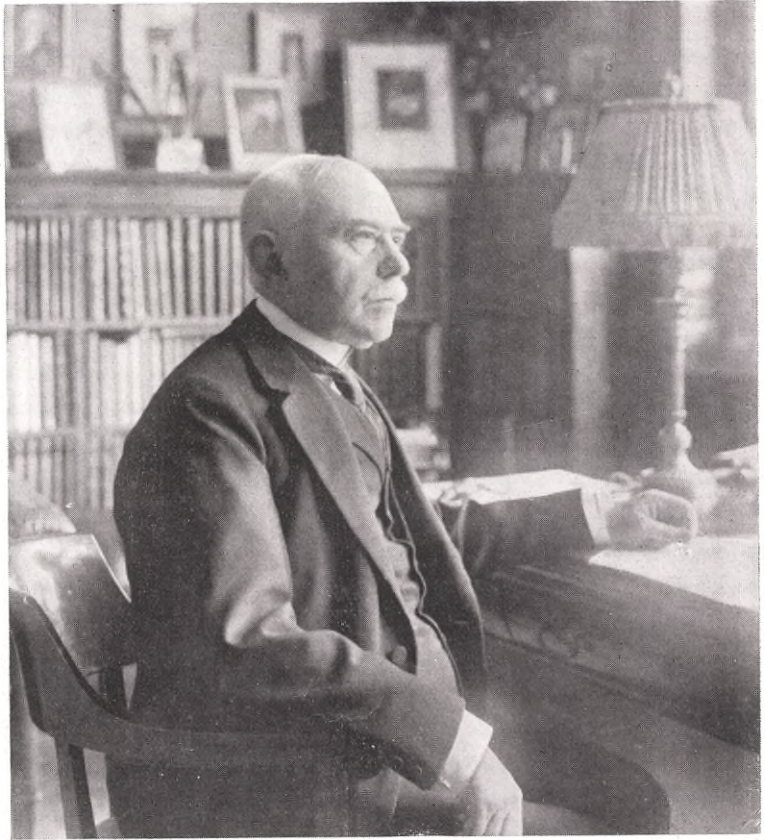
Efter porträtt.

Fr. H. Golt, Gbg.

H. EXC. UTRIKESMINISTERN C. F. W. HEDERSTIERNA. Genom ett offentligt framfört tal, i vilket utrikesministern givit uttryck för sin personliga övertygelse om önskvärdheten av ett försvarsförbund mellan Sverige och Finland, och tillföljde den skarpa meningsskiljaktighet i denna fråga och om den form under vilken den förts fram, vilken uppstått i svenska prässen, har H. Exc. ansett sig böra ställa sin ministerpost till Konungens förfogande.

Den svenska allmänheten har helt plötsligt överraskats av en ministerkris på den post, där man minst av allt plägar räkna med en sådan: på utrikesministerposten, och det under de mest egendomliga förhållanden det gärna varit möjligt att tänka sig.

Vid Svenska tidningsutgivareföreningens bankett den 29 oktober med anledning av dess kvartsekeljubileum begagnade nämligen hans excellens utrikesministern tillfället att i sitt svar på skålen för regeringen utveckla

Efter fotografi.

Klické: Aug. Sjöberg, Kivstam, Gbg.

FRANSKE MINISTERN VID SVENSKA HOVET, M. LOUIS DELAUAUD, kommer att inom den närmaste tiden frånträda denna befattning. Text å sid. 95.

vad han betecknade som "en personlig åsikt" om Sveriges blivande politik i förhållande till Finland. Han erinrade om, att Sverige genom sitt medlemskap i Nationernas förbund åtagit sig en moralisk förpliktelse för den stat, som förbundets råd kan komma att uppmana att hjälpa en annan, angripen stat, att också göra detta. Det är sålunda givet, framhöll hr Hederstierna, att få vi

Forts. å sid. 95.

Efter fotografi.

Klické: Aug. Sjöbergs Kivstam, Gbg.

NORDISK MYNTKONFERENS I KRISTIANIA öppnades av norske statsministern Berge den 29 oktober. Fr. höger: De svenska delegaterna ingenjör Lövenhielm (vid K. Myntet), bankofullmäktigen Moll och svenske ministern i Kristiania dr Höjer; expeditionschefen Smitt, direktören för Norges bank Rygg, som senare ledde förhandlingarne; statsminister Berge (som endast öppnade konferensen); myntdirektör Dalset, dit. för danska Nationalbanken Ussing, departementschefen Worm, myntdirektör Nielsen, kontorschefen Følseth och byråchefen Chlandt. Text å sid. 95.

Kl. H. Sjöberg, Gbg.

ANDREW BONAR LAW.

Englands förutvarande premiärminister.
F. 1858. † 30 oktober.
Efter senaste porträtt taget innevarande år.

Andrew Bonar Law, Englands förre premiärminister, har den 30 oktober avlidit i London.

Bonar Law föddes 1858 i Canada som son till en presbyteriansk predikant av skotsk släkt. Redan i sin barndom kom Bonar Law över till Skottland, där han kom in i järnvarubranschen och snart med sin goda affärsblick förvärvade ekonomiskt oberoende. Därefter ägnade han sig helt åt sina politiska intressen, och vann i sekelskiftet inträde i underhuset. Hans parti blev redan från början det unionistiska (konservativa), till vars ledare han utsågs 1911, närmast på grund av att man icke kunde enas om någon av partiets tväna huvudkandidater, Austen Chamberlain och Walter Long. Under tio år kvarstod han i denna sin ställning, varjämte han under samma tid innehade flera höga förtroendeposter, bl. a. som kolonialminister och finansminister. I oktober 1922 kallades han att efterträda den alltför konjunkturpolitiserande Lloyd George som premiärminister. Bonar Laws vid detta tillfälle framlagda politiska program hävdade framför allt lugn och stabilitet, som landets mest trängande behov och främsta hjälp mot ett bättre sakernas läge. Denna ståndpunkt ledde emellertid i praktiken till en passivitet, som nu under många prövande månader rönt det bittraste klander. På grund av tilltagande ohälsa måste han emellertid tidvis taga sig ledighet från sin krävande befattning och i maj detta år inlämnade han sin demissionsansökan. Till den plågsamma sjukdom, halskräfta, som berövat honom hans krafter, tillstötte nu en septisk lunginflammation, vilken ändade hans liv. Ehuru icke i besittning av genialitet, ett gnistrande intellekt eller en omedelbart fängslande personlighet kom Bonar Law att med sitt försynta väsen, sin sakliga duglighet och först och sist sin omutliga heder att vinna de djupaste sympatier hos sina landsmän, som också ägnat hans minne de största hedersbetygelser under uttrycken för en stor och uppriktig sorg.

*

Till bilder även å sid. 96.

En mer än vanligt intressant utställning öppnades den 3 november i Gummesons konstsalong i Stockholm där nämligen skulpturisen, *professorkan Ellen Roosval*, född Hallwyl, första gången för en större allmänhet exponerar sina monumentalskulpturer, bronser, gipser samt

ÄRKEBISKOPEN AV CANTERBURY
som förrättade Kronprinsparets vigsel.

Efter fotografier

av: H. Sjöberg, Gbg.

Kl. H. Sjöberg, Gbg.

Efter porträtt.
LAURENCE BINYON vid British Museum.
Framstående kännare av ostasiatisk konst.
Föreläser öfver Kinesisk målningskonst i Anglo-Swedish Society i Göteborg den 5 nov.

en samling oljemålningar från ett tidigare skede av sitt konstnärskap. För en exklusivare krets av konstnärer och konstkännare ha fru Roosvals skulp-

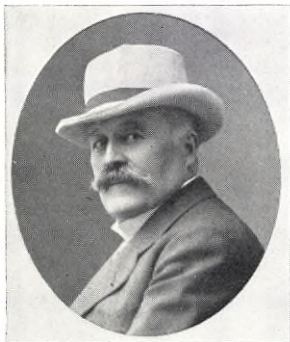
turer redan sedan länge varit kända och uppskattade från makarne Roosvals hem å Djurgården och Gotland samt från det Hallwylska palatset. Men offentligt har hon aldrig förut utställt annat än kollektivt, bl. a. å Baltiska utställningen. Vad hon nu visar är ett urval av sina bästa saker, alltifrån det hon först började syssla med skulptur och det är intressant att följa denna manligt storvulna och dock ibland så i detalj smidiga och behagfulla konst genom alla dess utvecklingsskeden.

Fru Ellen Roosval har tidigare studerat målning i Berlin, München och Paris samt skulptur för Toussaint i Paris och för professor Carl Milles.

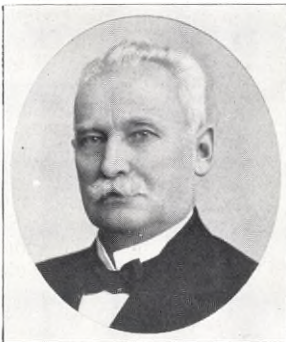
Bliu
MEDARBETARE
i
HVAR 8 DAG

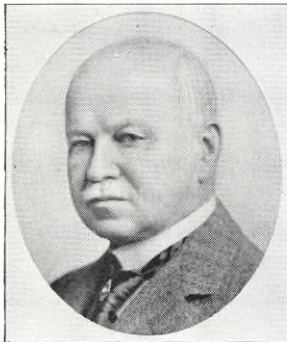
ELLEN ROOSVAL-VON HALLWYLS
UTSTÄLLNING (se sid. 96). Christi
uppståndelse. Brons 1922.
Efter fotografier. — Kl. H. Sjöberg, Gbg.

N. G. STENBECK.
F. d. Sparbanksdirektör. —
Uppsala. — 75 år 15 nov.*

A. FORSNER.
Direktör. — Stockholm.
65 år 13 nov.*

G. E. MARKMAN.
Jägmästare. — Byringe.
60 år 8 nov.*

P. J. W. GYLLENHAMMAR.
Assuransdirektör. — Göteborg.
60 år 12 nov.*

L. H. LUNDSTEDT.
Rådman. — Stockholm.
70 år 14 nov.*

G. A. H. LINDGREN.
Hovintendent. — Stockholm.
60 år 4 nov.*

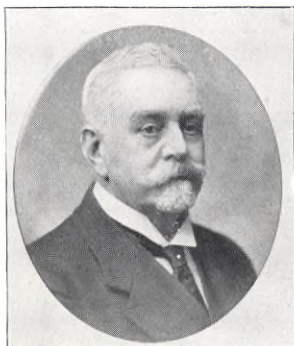
T. THORÉN.
Rektor. — Stockholm.
60 år 10 nov.*

A. CEDERBORG.
Direktör. — Stockholm.
55 år 9 nov.*

G. AF KLINT.
Konteramiral. — Stockholm.
65 år 6 nov.*

E. G. HJORTZBERG.
Kapten. Direktör. — Stockholm.
60 år 29 okt.*

R. O. MARKS VON WÜRTEMBERG.
— Friherre. Överste. —
Kristianstad. — 55 år 4 nov.*

P. A. H. JACOBSON.
Lotskapten. — Gävle.
50 år 11 nov.*

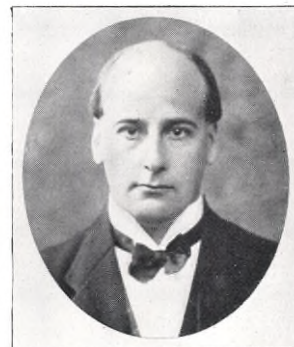
E. B. STRANDMAN.
Prakt. Läkare. — Göteborg.
60 år 11 nov.*

E. P. BERGQVIST.
Apotekare. — Kalmar.
60 år 14 nov.*

R. P. WESTLING.
Professor. — Stockholm.
55 år 14 nov.*

P. G. E. HÄGGQVIST.
Nyutn. Professor v. Karolinska
Inst.*

* Data å nästa sida.

Utskottet Aug. Sjöbergs Bokhandl., Gbg.

NILS STENBECK. Stud. 69, kamr. i Upps. sparb. 79, verkst. dir. där 95—18. Stadsfullm. 87—18. Led. av dir. f. Prins Gust. folksk. sdn 93.

ANDERS FÖRSNER. Prakt. å hand.-banan 74, egen affär i Gävle 84, i Örebro 87—01, i Stockh. sdn sistn. år, där han är verkst. dir. f. Forsners a.-b. (fotograf-apparater m. m.). I Örebro stadsfullm. o. led. av drätselk. Sån många k. ordf. i Sv. fotografhandl.-fören.

A GUSTAF MARKMAN. Avg.-ex. fr. Skogsinst. o. ex. jägmäst. 85, förestånd. f. Bjurfors skogsskola 98, jägmäst. i Gripsholms rev. sdn 04.

PEHR GYLLENHAMMAR. Stud. 82, inträd.-ex. t. Telegrafv. 83, tj.-man i försäkr.-a.-b. Ocean i Göteborg, 84, chef f. reassur.-avd. där t. 16, sistn. år verkst. dir. f. a.-b. Amphion, 19 f. försäkr.-a.-b. Odeion o. 21 f. a.-b. Assuransstryckeriet.

HERMAN LUNDSTEDT. Stud. 73, hovr.-ex. 80, v. hvd. 83, c. o. not. i Svea hovr. 80, i Stockh. rådh. s. a., aman. i Eckles.-dep. 84, not. i Svea hovr. 89, stadsnot. i Stockh. 91, rådmän där sdn 05; v. ordf. å V. avd. 07—10, ordf. där 10.

GUSTAF LINDGREN. Utg. fr. Tekn. högsk. 85, fr. Konstakad. 87, arkitekt i däv. Överintend.-ämbetet s. a., h. Fångvårdsstyr. 89, hovintendent 90. Vikar. prof. v. Tekn. högsk. i arkitekt. hist. 04—08, därefter speciallär. i samma ämne. Ritat bl. a. krematorierna i Stockh. o. Örebro, Karesuando kyrka, Swedensborgs sarkofag; restaurerat ett stort antal kyrkobyggn., särskilt att nämna Hedv. Eleonora o. Riddarholmskyrkorna, predikstolen i Upps. domkyrka; ombyggt Nationalmus. f. den Berghska ordningsplanen, ett flertal centrala straffanstalter samt nybyggd centralfängelseterna å St. Hålanda (Göteborg) o. i Malmö; på Stockh. stads uppdrag utfört förslag t. ett flertal om- o. nybyggn. ritat o. byggt Stockh. nya polishus o. rannsak.-fäng. 03—11. Uffört ett stort antal priv. byggn. Stift. led. o. styr.-led. i Samf. St. Erik o. fören. f. Sv. hemslöjd. Led. av Engelbr. förs. kyrkoråd. Fr. trycket utg. många arbeten.

THOR THOREN. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. A. 88, fr. Konstakad. 91, arkitekt i Överintend.-ämb. 93, skolan arkitekt i Stockh. s. a., överlär. i konstindustriell facktekn. v. Tekn. språket i Stockh. 94, rektor där sdn 10. V. ordf. i styr. f. Sv. slöjdfören. 15—22.

ALLAN CEDERBERG. Stud. 85, hovr.-ex. 91, stadsnot. i Stockh. rådh. 07, rådmän där 11—18, sdn sistn. år verkst. dir. i Stockh. stads brandförsäkr.-kontor. Stans treförlikn.-man i 1:a distr. 08—18. Stadsfullm. i Stockh. 08—10 samt sdn 11, dess ordf. sdn 20. Ordf. i arbetslösh.-komm. Led. av styr. f. a.-b. Handelsbanken 23, fastigh. a.-b. Huvudstaden s. a. Led. av Sv. liberala partis förtröenderåd. Led. av Riksd. A. K. 11—14.

GUSTAF AF KLINT. Ulfjn. v. Flott. 79, i fransk örfl.-tj. 87—90, komm.-kapt. 2 gr. 1900, 1 gr. 04, chef f. kommunik.-avd. i Flott. stab 03—07, stabchef i inspekt. av Flott. sjööv. 07—09, kommandör 09, chef f. uoff. o. sjöm.-kär. i Karlskr. 11, chef f. Sjöförsv.-dep. kommandoexp. 12—18, konteramiral i marinen 18, i res. 21. Led. av Krigsvet.-akad. o. Orlogsmän.-sällskapet.

ERNST HJORTZBERG. Ulfjn. v. Fortifik. 84, kapt. 02, i res. 03. Verkst. dir. v. Stockh. nya spårv. a.-b. 99—05, v. Södra spårv. a.-b. 06—17, tekn. dir. v. a.-b. Stockh. spårv. sdn 17. Stadsfullm. 06—10, led. av drätselndm 2 avd. sdn 11, lantegend.-ndm 08—17, utskänkn.-komm. 07—15.

ROBERT MARKS VON WÜRTEMBERG. Ulfjn. i Andra Livgren.-reg. 88, löjtn. 93, v. Gen.-staben 97, löjtn. där 11, v. Västerb. reg. 13, överste o. chef f. Norra Skån. inf.-reg. sdn 14. Chef f. 2 inf.-brig. sdn 18. I fransk krigstj. 05—06, avd.-chef v. Gen.-staben, avg. 10—10.

HERMAN JACOBSON. Ulfjn. i Flott. res. 97, anst. i Lotsverket s. a., lots.-löjtn. 01, tf. lotskapt. 12, lotskapt. o. chef f. Nedre norra lotsdistr. sdn 15. Ex. sakkunn. i 1914 års tullkomm. 15—16, i Gen.-tullstyr. 20 rör. kustbevakn.-omorgan. Styr.-led. i Statstj.-mannasällsk. i Gävle sdn 19, v. ordf. 23.

EMIL STRANDMAN. Stud. 83, med. lic. 95, bitr. läk. å Sahlgrenska sjukh. i Göteborg. kir. avd. 98—1900, läk. v. Göteborg. vanförestn. 98—20. Har sdn 1900 en ansett kirurgisk privatklinik i Göteborg. Styr.-led. i Göteborg. vanförestn. sdn 20.

EDWARD BERGQVIST. Apot.-ex. 90, tj.-gj. å apot. samt arrend. apot. Hjorten i Kalmar 01, erb. privat. å samma 18.

RICHARD WESTLING. Stud. 88, apotek.-ex. 97, fil. kand. 07, fil. dr. 11. V. Farmaceut. inst. assist. i botan. o. farmakognosi 97, tillika lär. 02, labor. 12, professor i samma ämnen sdn 18. Led. av farmakopékomm. sdn 19.

GUSTAF HÄGGQVIST. F. 1891, med. lic. 18, med. dr. 19, docent i histologi v. Lunds univ. 19—22, därefter v. Karol. inst. Tf. prof. i histologi i Lund 20—21, v. Karol. inst. sdn 22. I dagarne utn. t. professor i histol. v. Karol. mediko-kirurg. inst.

UTRIKESMINISTERSKIFTET. Forts. fr. sid. 92.

av Nationernas förbunds råd en uppmaning att hjälpa Finland, så är det vår moraliska plikt att så göra. Emellertid vågade han gå längre. "Jag skulle önska", fortsatte han, "att Sverige ingick ett försvarsförbund med Finland, som skulle innehålla, att därest Finland utan eget förvållande — och detta skulle vara ett bestämt villkor — bleve anfallt av grannen i öster, så skulle Sverige hjälpa till med försvaret av Finland". Ett sådant förbund skulle göra situationen klarare, i det Finland då skulle veta, att Sverige vore färdigt att uppfylla sin moraliska plikt och Sverige å sin sida skulle känna sin plikt i detta fall fullt given. Till slut betonade han dock, att han icke ville företaga några åtgärder i denna riktning förr än han vore förvisad om, att det svenska folket vore med därpå, vilket han vore på det klara med, att det ännu icke var: vad han sagt omfattades icke av något parti och icke ens de djupa leden av hans eget parti vore med därpå. Men han hoppades, att den stund skulle komma, då det svenska folket förstode vad det enligt hans mening borde göra.

Uttalandet kunde icke undgå att både hemma och i utlandet, särskilt Finland, väcka det största uppseende. Regeringen i övrigt skyndade att fransgå sig all förhandskänedom om detsamma och det blev snart tydligt, att exc. Hederstiernas ställning blivit ohållbar, vilket nog även erkändes på håll, där man fann logiken i detsamma bindande. Redan den 1 nov. tillkännagav han också telegrafiskt för konungen sin avsikt att vid dennes hemkomst ställa sin plats till förfogande.

Till detta resultat bidrog nog i sin mån det ogynnsamma inflytande talet ansågs ha haft för försvarsreformens förestående behandling i riksdagen: det gissades, att försvarsförbundet skulle användas som motiv för större telegrafiskt för konungen sin avsikt att vid dennes hemkomst ställa sin plats till förfogande.

uttalande just i detta sammanhang. Avsåg han blott att få den ställd under debatt i prässen, fick han visserligen sin önskan tillfredsställd. Men han kunde ju ej heller vara blind för, att hans avgång bleve en hart när oundviklig konsekvens. Uteslutet är dock icke, att han därmed utförde en statsmannagärning. Sverige kan — med eller utan försvarsförbund — icke undgå att taga ställning till frågan, huruvida det i händelse av angrepp på Finland är berett att fullgöra sin moraliska förpliktelse att komma det till hjälp, i händelse det därtill uppmanas av Nationernas förbunds råd. Ju förr den frågan klagöres, dess bättre både för Sverige och för Finland. Ty Finland är numera, under förutsättning av en försvarlig utrikespolitik å dess sida, den glaxis, på vilken kampen om Skandinavien framtid kommer att avgöras. Detta är ofrånkomligt.

Till bild å sid. 92.

Den alltmr tilltagande silversmugglingen från de valutasvaltner Norge och Danmark till vårt land har föränlett avhållandet av en myntkonferens i Kristiania den 29—31 oktober. Som bekant består mellan de skandinaviska länderna en myntunion, som möjliggör användandet av de olika ländernas skiljemynt inom samtliga anslutna stater, och uppgiften var nu att finna en form, under vilken, samtidigt som unionen bevaras, vart och ett av landen kunde framställa endast i resp. land gängbart mynt. De nya mynten skola få en från de gamla rätt avvikande form, kantiga eller med genomslagna hål. Man väntar att de nya mynten skola komma i omlopp redan under januari månad. Bland de i konferensen deltagande märktes främst de tre riksbankscheferna Moll, Sverige, Ussing, Danmark, och Rygg, Norge.

Till bild sid. 92.

Franske ministern i Stockholm, monsieur Louis Delavaud, kommer enligt uppgift att avgå från denna befattning. Minister Delavaud, som ackrediterades här i november 1918, har gjort sig känd för vidsträckt kulturella intressen och en storartad gästfrihet samt personligen tillvunnit sig allmän sympati. Efter minister Morris avgång har han varit härvarande diplomatiska kårs doyen, vilken ställning nu vid ministerskiftet, som väntas äga rum om 2 å 3 månader, kommer att intagas av danske ministern Herluf Zahle. Hans efterträdare lär skola bli prefekten i Rivieradepartementet Alpes-Maritimes, M. Armand Bernard, vilken vunnit konung Gustafs vänskap under dennes vistelser vid Rivieran de senaste åren.

Till bild å sid. 96.

Oscarsteatern hade den 2 november premiär på den i Stockholm med stort intresse mottedda operetten "Madame Pompadour" av Leo Fall. Föreställningen blev utan tvivel en av de största framgångar denna teater haft under senaste tid. Rollbesättningen var på de flesta händer mycket god, uppsättningen ovanligt nog praktfull, och salongen fylld av en elegant publik, nyfiken att få stifta bekantskap med den nya norska primadonnan Fru Erica Darbo, som direktör Ranit ansett nödigt anställa, trots den goda kraft han redan förfogar över i fröken Brandel. Fru Darbo vann emellertid från första ögonblicket stockholmarnes hjärtan. Hennes Madame Pompadour är en temperamentsfull, kärlekstrånande och intrigant härsklysten varelse, hon förfogar över en välskolad stämma samt rör sig mjukt och graciöst i de mest magnifika toiletter. Näst fru Darbo utmärkte sig på dansdansen den unga lovande fröken Elsa Wallin som en pigg och trevlig kammarjungfru. Herrarne äro ju ej teaterns starka sida, men onekligen var Herr Adolf Niska till sin fördel och gjorde den hoverande, självgrade, men i grunden blyge diktaren Calicot till en roande typ. Hans scen i andra akten med fru Darbo var, jämte det populära dansparets Emv Ägren-Kai Reiners danser, det som slog mest an. Herr Axel Ringvall hade en liten roll, men en bra mask som konung Ludvig XV, och Herr Elvin Ottoson var en välmående och praktigt förste älskare i en greves skepnad. Den föga historiska men likväl roande operetten kommer säkert att stå kvar rätt länge på programmet, trots att det knappast finns en enda melodi som har utsikt att bli populär.

Foto, Alberg & Preinitz, Sthlm. Klick: Sjoberg, Gbg.
KOMEDI-TEATERN: "Hjärter är trumf", lustspel av Felix Gandera.
Fru Alice Eklund (Arlette Millois) och herr Ernst Eklund (Raoul de
Tremblay-Matour). — Text å sid. 91.

Foto, Alberg & Preinitz, Sthlm. Klick: Gofs, Gbg.
OSCARSTEATERN: "Madame Pompadour". Operett av Leo Fall
Fru Erica Darbo (markisinnan Pompadour) och herr Axel Ring-
vall (Konungen). — Text å sid. 95.

ELLEN ROOSVAL-VON HALLWYL-UTSTÄLLNING.

PROFESSORSKAN ELLEN ROOSVAL,
född von Hallwyl.
Foto. Kaudern, Sthlm.

Vidst. bilder.

ANGORAKATT, i granit (1916).

BACCHUS, i Ekebergamarmor.

Utställd i gips 1918.

Text å sid. 93.

Efter fotografier. — Klick: Gofs, Gbg.

